

‘Nu doorpakken met het belasten van kapitaalinkomen’

➔ CPB-directeur wil kapitaalinkomen hoog op fiscale agenda

- ➔ Discussies over belastingontwijking creëren momentum
- ➔ Ook pleit ze voor een andere fiscale behandeling van de dga

Van onze correspondent
Den Haag

Vergeet alle andere knelpunten even. De nieuwe focus van aanpassingen in het belastingstelsel moet het belasten van kapitaalinkomen zijn. Dat adviseert directeur Laura van Geest van het Centraal Planbureau (CPB) aan staatssecretaris Menno Snel van Financiën.

Dit is het moment om daarmee door te pakken, zei de gezaghebbende kabinetsadviseur gisteren in een gesprek met Snel en zijn hoogste ambtenaren op het ministerie van Financiën. Het draagvlak voor belastingen en de belastingmoraal worden volgens haar te veel ondermijnd door de ongelijkheid in inkomens en vermogen en stijgende lasten op arbeid, terwijl die op kapitaal gelijk blijven.

Hogere belasting op inkomen uit kapitaal is volgens haar ook nodig ‘om de verliezers van de globalisering en de technologische ontwikkeling te kunnen compenseren’. En ze ziet dat er ‘momentum’ is, door de hoog oplopende discussies over belastingontwijking en de vennootschapsbelasting.

Van Geest leverde in het verlenge daarvan nog een ‘kiezel’ aan voor Snels ambitie om ‘bouwstenen’ op te leveren voor verbetering van het stelsel: een andere fiscale behandeling van de directeur-groottaandeelhouder (dga). Het huidige regime heeft volgens haar

in de praktijk ‘iets weg van een snoepwinkel voor belastingplanning’.

Het loon van dga’s ‘klontert’ rond een niveau waarnaar de fiscus geen onderzoek instelt. En de meeste dga’s keren nooit winst uit, behalve als hun dat in een ‘tax holiday’, eenmalige belastingvrijstelling of -reductie, fiscaal voordeel oplevert. Van Geest pleit voor een robuust regime waarin het niet of nauwelijks loont tussen de diverse stelselboxen te shoppen.

Ze refereerde aan het duale Scandinavische stelsel waarin eerst het kapitaalinkomen wordt vastgesteld en het overige inkomen progressief wordt belast. ‘Maar minder draconische aanpassingen zijn natuurlijk ook interessant’, aldus Van Geest.

Econoom Bas Jacobs pleitte voor een rigoureuze ingreep om box 2 en 3 samen te voegen en alle kapitaalinkomsten onder één tarief van 30% tot 35% te brengen, inclusief de inkomsten uit pensioen en de eigen woning. De Nederlandse economie is volgens hem mede door de fiscaal gedreven besparingen een ‘manisch depressieve boom-bust-economie’. Hij bedoelt daarmee een economie die van hoge pieken naar diepe dalen gaat.

D66’er Snel heeft in zijn bureaulade al een grote stapel rapporten en adviezen over wat er moet veranderen. Daar komen binnenkort nog nieuwe bij, onder andere over het complexe toeslagenstelsel. De laatste stelselwijziging dateert alweer van 2001 en ook hijzelf schuift ingrijpende aanpassingen door naar een volgende formatie en een volgend kabinet. Want als het niet in een regeerakkoord staat, kun je ingrijpende aanpassingen hoe dan ook wel vergeten, is de ervaring in Den Haag.

Snel beperkt zich tot bouwstenen, die hij volgend jaar wil opleveren voor verbetering van het belastingstelsel. Vereenvoudiging blijft het toverwoord, samen met de verdeling van belasting over arbeid, consumptie en kapitaal.

Zoals ook Van Geest al duidelijk maakte, staat de toekomst van de vennootschapsbelasting zelfs ineens met stip bovenaan op de politieke agenda. Daarover moet nog dit jaar een extra advies komen, nu duidelijk is dat multinationals die belasting in Nederland niet of nauwelijks afdragen.

Verliezers van de globalisering moeten volgens Laura van Geest worden gecompenseerd